

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobce: **nezl. D. A.**, zastoupeného P. A., bytem tamtéž, jako zákonnou zástupkyní, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR** se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 376/1, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 3.6.2013 sp. zn. SZ/690/2013/9S-MSK, č.j. MPSV-UM/5333/13/9S-MSK, o **příspěvek na péči**,

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí ČR **se** pro vady řízení **zrušuje** a věc se mu vrací k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutím ze dne 3.6.2013 sp. zn. SZ 690/2013/9S-MSK, č.j. MPSV-UM/5333/13/9S-MSK žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Ostravě ze dne 30.1.2013 č.j. 374/2013/OOA, kterým byl žalobci snížen příspěvek na péči z částky 6.000,- Kč na částku 3.000,- Kč měsíčně od 1.2.2013. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce je ve smyslu ust. § 8 odst. 1, písm. a) zákona o sociálních službách osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost) a že mu proto náleží příspěvek na péči ve výši 3.000,- Kč měsíčně.

Zákonná zástupkyně podala proti uvedenému rozhodnutí včasnou žalobu, ve které vytýkala, že „lékař posudkové komise“ nepostupoval správně při hodnocení zvládání základních životních potřeb žalobce a nepřihlížel k výsledku místního šetření, podle něhož bylo zjištěno, že žalobce nezvládá 7 základních životních potřeb. Žalobce trpí atypickým autismem, těžkou slabozrakostí a poruchou prostorového vidění, parciální epilepsií s komplexní symptomatologií, výraznou motorickou a pohybovou dyskoordinací, dysartrií na podkladě hemiparetické formy DMO. Má narušený vývoj řeči ve všech jazykových rovinách a lehkou mentální retardaci. Jde o postižení vyžadující trvale zvýšenou péči a stálý dohled dospělé osoby. Dle zákonné zástupkyně žalobce nezvládá anebo zvládá jen s dopomocí či pod stálým dozorem tyto základní životní potřeby: orientace, stravování, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost. Závěrem zákonná zástupkyně odkázala na odborná zdravotnická zařízení a lékaře, v jejichž péči žalobce je.

Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Ve svém vyjádření k podané žalobě ze dne 2.9.2013 poukázal zejména na závěr posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (dále jen PK MPSV ČR), která došla ke shodnému závěru jako posudkový lékař OSSZ Ostrava, a to že žalobce nezvládá 3 základní životní potřeby – orientace, péče o zdraví a osobní aktivity. Tento stav byl k datu 1.6.2012 a posudková komise v posudku rovněž uvedla, že v dokumentaci praktické lékařky není nález prokazující zhoršení zdravotního stavu.

Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 3.6.2013 sp. zn. SZ 690/2013/9S-MSK, č.j. MPSV-UM/5333/13/9S-MSK a připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího, jakož i připojeného správního spisu Úřadu práce - krajská pobočka v Ostravě a poté dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Při řízení o žalobě žalobkyně vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. s.ř.s., jakož i ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době vydání rozhodnutí žalovaného (§ 75 s.ř.s.).

Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících ze správního spisu správního orgánu I. stupně vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobce zastoupený zákonnou zástupkyní podal dne 1.11.2006 žádost o příspěvek na péči. První posudek

lékaře OSSZ Ostrava je ve spise založen ze dne 1.10.2009 a podle tohoto posudku byl žalobce uznán osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. Podle posudku ze dne 14.11.2009 byl lékařem téže OSSZ uznán osobou závislou na pomoci jiné osoby ve stupni II. Rozhodnutím Magistrátu Města Ostravy, odboru sociálních věcí a zdravotnictví ze dne 26.11.2009 byl žalobci snížen příspěvek na péči z částky 9.000,- Kč na částku 5.000,- Kč měsíčně od 1.12.2009. Odvolání zákonné zástupkyně do tohoto rozhodnutí bylo pak Krajským úřadem Moravskoslezského kraje, odborem sociálních věcí zamítnuto jako opožděné. Dne 2.5.2011 zahájil Magistrát Města Ostravy, odbor sociálních věcí, školství, sportu a volnočasových aktivit správní řízení ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči žalobce. V tomto řízení bylo provedeno sociální šetření a podán posudek lékaře OSSZ Ostrava-Město dne 12.7.2011, podle kterého byl žalobce uznán nadále osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve II. stupni. Usnesením ze dne 23.8.2011 proto správní orgán I. stupně řízení zastavil.

Ze správního spisu bylo dále zjištěno, že v nyní projednávané věci bylo správní řízení ve věci příspěvku na péči zahájeno oznámením Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Ostravě dne 11.6.2012. V rámci tohoto řízení bylo provedeno sociální šetření dne 6.9.2012. Podle záznamu z tohoto šetření bylo hovořeno s matkou žalobce, žalobce zrovna telefonicky hovořil s babičkou, na vyzvání matky přišel z kuchyně do obývacího pokoje, byl ostýchavý, ale na jednoduché dotazy odpověděl, poté ukázal sociální pracovníci dětský pokoj. Matka uvedla, že žalobce je po DMO – svalová ochablost levé poloviny těla, zhoršená jemná motorika, celkově opožděný psychomotorický vývoj, oční vady, špatná i prostorová orientace. Žalobce je samostatně mobilní, avšak při chůzi neohrabaný, zakopává, naráží do překážek. Matka dále uvedla, že žalobce má pro svalovou ochablost i problémy s kousáním. Potraviny rozliší, avšak neuvědomuje si správné podávání stravy v obvyklém denním režimu. Při vybalování potravin je často nutná pomoc pro špatnou jemnou motoriku. Není schopen sám si provést běžné ošetření, užít samostatně léky, je schopen dojít na WC, avšak je nutná pomoc při celkové hygieně, při očištění zubů nutno dočistovat atd. Žalobce rozliší jednotlivé části oblečení, ale již nezvolí správně podle vhodnosti. Je dále nutná pomoc při oblékání. Je schopen stát ve stoje, změny polohy a pohybu. Má zpomalenější logické myšlení, těžko se ve škole učí nové látce a novým dovednostem. V domácím prostředí je orientován, avšak z domu jej matka samostatného nepouští. Dne 19.10.2012 posoudil zdravotní stav žalobce lékař OSSZ Ostrava. V tomto posudku krajský soud zjistil zcela rozporné tvrzení a sice v části „posudkový závěr“ je uvedeno, že „Posuzovaná osoba potřebuje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc při následujících základních životních potřebách: b) orientace, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity a že celkem nezvládá 3 základní životní potřeby“. Na to v témže posudku následuje „výrok a odůvodnění“, že „Jde o osobu do 18-ti let věku, která se podle § 8 odst. 1, písm. a) zákona č. 108/2006 Sb. v platném znění považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost). Jde o osobu, která není schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace“. Na základě tohoto posudku vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí ze dne 30.1.2013, kterým žalobci snížil příspěvek na péči z částky 6.000,- Kč na částku 3.000,- Kč měsíčně ode dne 1.2.2013. Proti tomuto rozhodnutí podala zákonná zástupkyně odvolání ze dne 20.2.2013, v němž toliko

uvedla, že „podává odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce ČR č.j. 374/2013/OOA vydaného dne 30.1.2013, ve kterém byl stávající příspěvek péče na dítě na D. A. snížen z částky 6.000,- Kč na částku 3.000,- Kč. Na základě konzultace lékařských zpráv žalobce s posudkovou lékařkou žádá o vrácení příspěvku na péči odpovídající II. stupni závislosti a posouzení, zda nespadá do III. stupně“.

Dále z obsahu správního spisu žalovaného krajský soud zjistil, že dne 10.5.2013 byl vypracován posudek posudkovou komisí komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, pracoviště Ostrava. V diagnostickém souhrnu zdravotních omezení žalobce je uveden atypický autismus na organickém podkladě, lehká mentální retardace, dyslálie, výrazná motorická dyskoordinace s diskrétními známkami neocerebellární symptomatologie u chlapce s těžkými ranými riziky. V posudku se citují jednotlivá vyšetření a lékařské nálezy, sociální šetření ze dne 6.9.2012 a posudkový závěr, že u žalobce se jedná o osobu do 18-ti let věku, která se podle § 8 odst. 1, písm. a) zákona č. 108/2006 Sb. ve znění zákona č. 366/2011 Sb. považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost). Žalobce nezvládá 3 životní potřeby: b) orientace, h) péče o zdraví a i) osobní aktivity.

Podle ust. § 8 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb. ve znění zákona č. 366/2011 Sb. (po 31.12.2011) *osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve*

a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby,
b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb,
c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb,
d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb,
a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

Podle ust. § 9 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb. ve znění k 1.1.2012 při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby:

- a) mobilita,
- b) orientace,
- c) komunikace,
- d) stravování,
- e) oblékání a obouvání,
- f) tělesná hygiena,
- g) výkon fyziologické potřeby,
- h) péče o zdraví,
- i) osobní aktivity,
- j) péče o domácnost.

Podle § 9 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb. při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na

schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Podle ust. 9 odst. 5 zákona č. 108/2006 Sb. pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

Podle přílohy č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb., která blíže vymezuje posuzování schopnosti zvládat základní životní potřeby:

a) Mobilita:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.

b) Orientace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.

c) Komunikace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna porozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.

d) Stravování:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.

e) Oblékání a obouvání:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.

f) Tělesná hygiena:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se.

g) Výkon fyziologické potřeby:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.

h) Péče o zdraví:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ošetrovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky, pomůcky.

i) Osobní aktivity:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.

j) Péče o domácnost:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna nakládat s penězi v rámci osobních příjmů a domácnosti, manipulovat s předměty denní potřeby, obstarat si běžný nákup, ovládat běžné domácí spotřebiče, uvařit si teplé jídlo a nápoj, vykonávat běžné domácí práce, obsluhovat topení a udržovat pořádek.

Podle ust. § 82 odst. 2, věty první správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů) odvolání musí mít náležitosti uvedené v ust. § 37 odst. 2 a musí obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Podle ust. § 37 odst. 2 věty první správního řádu z podání musí být patrné, kdo je činí, které věci se týká a co navrhuje. Podle odst. 3 téhož ustanovení, nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo jej vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu.

V projednávané věci, jak bylo zjištěno ze správního spisu správního orgánu I. stupně, bylo žalobkyní podáno odvolání, které nemělo požadované náležitosti, neboť zejména neobsahovalo žádné důvody nesouhlasu s prvostupňovým rozhodnutím (zákonná zástupkyně žalobce toliko namítala, že žádá o vrácení příspěvku odpovídající II. stupni závislosti, příp. posouzení zda žalobce nespadá do III. stupně). Žalovaný namísto toho, aby žalobkyni vyzval k odstranění této vady podaného odvolání bez dalšího přistoupil k vyžádání posudku od posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, která se tak v podstatě blíže nezabývala ani jednou z námitek, které žalobkyně uplatnila až v podané žalobě, tedy zejména jednotlivými namítanými základními životními potřebami, které žalobce nezvládá. Toto pochybení krajský soud v rámci řízení o žalobě nemůže napravit, neboť se zřetelem k ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. krajský soud nemá možnost vyžádat od posudkové komise doplňující posudek, příp. posudek jiné posudkové komise, jehož úkolem by bylo vyjádřit se blíže k jednotlivým žalobním bodům, zejména co se týče zvládání jednotlivých základních životních potřeb žalobcem.

Ze shora uvedených důvodů krajský soud zrušil napadené rozhodnutí žalovaného pro vady řízení v souladu s ust. § 76 odst. 1, písm. c) s.ř.s., podle kterého soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nesprávné rozhodnutí o věci samé. Žalovaný v průběhu dalšího řízení vyzve zákonnou zástupkyni

k doplnění odvolání o jeho důvody a poté vyžádá doplňující posudek od PK MPSV ČR, aby se k těmto důvodům vyjádřila, případně požádá o posudek jinou posudkovou komisi.

Žádnému z účastníků nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci úspěšnému žalobci v souvislosti s tímto řízením žádné prokazatelné náklady nevznikly (§ 60 odst. 1 s.ř.s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu právnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, písemně ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě dne 10. února 2015

**JUDr. Petr Indráček
samosoudce**